

Fənn sillabusu

İxtisas: 6004006 –Marketing, 6004004 İqtisadiyyat

Fakultə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

1.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Sərt bacarıqlar (Hard skills)

I.Fənn haqqında məlumat: " Sərt bacarıqlar (Hard skills)" Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasının 22 dekabr 2025-ci il 04 sayılı protokolunda təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-B20

Tədris ili: V (2024-2025) Semestr: X

Tədris yükü cəmi: Auditoriya yükü-24 saat (10 saat mühazirə, 14 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 10 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmidərəcəsi: m. Şahanə Babazadə

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, H.Z.Tağıyev, 1 saylı korpus.

Məsləhət saati: II-V günlər: saat 14⁰⁰-16⁰⁰

E-mail ünvanı: shahanababazade@gmail.com

III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Fənn tədrisində istifadə olunan əsas dərsliklər:

1.İsmayılov Davamlı İnkişaf Naminə Kadr Potensialinin Təkmilləşdirilməsi:

Azərbaycan modeli

2. Brayan Treysi "Daxili intizamın gücü" Perseus Books, L.L.C.. (c) 2010. /Tərcümə

A.Hacıyev

3. Robert T. KIOSAKI Şeron L. LEKTER "Varlı Ata, Kasıb Ata" Qanun Nəşriyyatı, 2013

4. B.V.İsmayılov Strateji menecment Bakı 2018

5. Dr. N. Adilov "Gəncsən başla" Bakı 2017

6. Customer Satisfaction and the Services Marketing Mix, Rama Yelkur (2000

7. Business Communication: Process and Product, Mary Ellen Guffey, Dana Loewy

8. Stephen R. Covey The 7 Habits of Highly Effective People.

9. Peter Stefanny Dynamic Intelligence

10. Marilyn Atkinson The Flow

11. Daniel Goleman Working with Emotional Intelligence

12. Yuval Hoah Harari Homo Deus. A History of Tomorrow

Fənn tədrisində istifadə olunan əlavə dərslik:

1. Entrepreneurship Skills For Growth-Orientated Businesses, Prof. Thomas M. Cooney

2. A Paradigm Of Entrepreneurship: Entrepreneurial Management, Howard H. Stevenson And J. Carlos Jarillo

3. Entrepreneurial Management, Lilla Hortoványi

4. Allen, T. D., Eby, L. T., Poteet, M. L., Lentz D. L., & Lima, L. (2004). Career benefits associated with mentoring for protégés: A meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 89(1), 127-136.

5. Ragins, B. R., & Kram, K. E. (2007). The landscape of mentoring in the 21st century. *The Oxford Handbook of Organizational Psychology*, 541-556.

6. Clutterbuck, D. (2018). Everyone needs a mentor: Fostering talent in your organization (6th ed.). Kogan Page.

7. Grant, A. M., & Stober, D. R. (Eds.). (2018). Evidence-based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients. John Wiley & Sons.

Fənn tədrisində istifadə olunan internet resursları:

1. http://www.pmi.org//media/pmi/documents/public/pdf/learning/thought-leadership/pulse/pulse-of-the-profession-2017.pdf?sc_lang_temp=en

2. <http://blogs.gartner.com/it-glossary/project-management/>

3. <http://www.cs.umd.edu/class/spring2003/cmsc838p/Process/waterfall.pdf>com.az.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən k aryera planlaması, yumşaq bacarıqlar başqa fənlərinin tədris olunması zəruridir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Sərt bacarıqlar, hazırda peşəkar bir ərizəni tamamlayan bir insanda ölçə biləcəyimiz qabiliyyətlərdir. Hər bir ərizəçi öz ixtisaslarına təsir edən müxtəlif bacarıqlar gətirir. Sərt bacarıqlar tətbiqdə yoxlanılan ölçülə bilən bacarıq və təcrübələrdir. Sərt bacarıqlara konkret, ölçülə bilən qabiliyyət kimi tanıya biləcəyimiz hər şey daxildir. Tətbiqdəki çətin bacarıq nümunələrinə xüsusi proqramlarla işləmək, vergi və ya hüquq kimi sahələrdə biliklər, xarici dil bilikləri və xüsusi sənayələrdə təcrübə kimi bacarıqlar daxildir. Onlar həmçinin kiçik komandalarda liderlik təcrübəsi, əməliyyat bacarıqları və ya müəyyən bir mövqe üçün tələb olunan texniki bacarıqlar kimi xüsusi vəzifələrə və funksiyalara yönəldilə bilər. Fənnin tədrisində məqsəd tələbələrə mövcud və gələcək bazar tipləri şəraitində gənclərin öyrəndikləri ixtisas peşə bilikləri ilə yanaşı, daha spesifik və qiymətləndirilə bilən səriştə bacarıqları dərk etməyə və onların üzərində çalışmağı öyrətmək, nəzəri bilikləri praktiki alətlərlə birləşdirməklə tələbələrdə karyera inkişafı sahəsində bacarıqlarını formalaşdırmaqdır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar, məşğələ və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: *Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülecəkdir.*

X. Təqvim planı: Mühazirə- 10 saat, Seminar- 14 saat,, **Cəmi 24 saat**

N	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Seminar	
		saat	tari x
1	2	3	4
1	<p>Mövzu: Sərt bacarıqlar (Hard skills) fənninin mahiyyəti, əhəmiyyəti, sərt və yumşaqbacarıqlarınfərqi və sərt bacarıqların inkişaf etdirilməsi yolları</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sərtbacarıq nədir 2. sərt bacarıqların önəmliolması, özünüdərk bacarıqları. 3. Sərt və yumaşqbacarıqların fərqi, əsas peşə bacarıqları 4. Sərt bacarıqları inkişaf etdirmə səriştələri. 5. Fərqiindəlik və düşüncə tərzi, vizyon 6. Lider sayağı idarəetmə bacarığı 7. Problem həll etmə və qərar vermə bacarığı 8. Wolt Disney modeli <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-8]</p>	2	4

2	<p>Mövzu: Sərt bacarıqların növləri. Sərt bacarıqların CV-yə əlavə olunması</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Texniki Bacarıqlar 2. Analitik Bacarıqlar 3. Kompüter bacarıqları 4. Marketing bacarıqları 5. Peşəkar ünsiyyət bacarıqları 6. Biznes və İdarəetmə Bacarıqları 7. CV-nin tərtibi qaydası 8. CV-də qeyd olunan sərt bacarıqlar 9. Təvsiyyə məktubu, rəyvermə, geridönüş bacarığı <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-8]</p>	2	4
3	<p>Mövzu: Sərt bacarıqlara uyğun vəzifənin seçilməsi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vəzifə təlimatları 2. İxtisas vakansiyası üzrə tələb edilən bacarıqlar 3. İdarəetmə bacarıqları 4. Ünsiyyət bacarığı və komandada işləmək bacarığı 5. İş məhsuldarlığını artırmaq üçün IT texnologiyalarından istifadə 6. Xaricdə işləməyə uyğunlaşma 7. Beynəlxalq standartlar üzrə biliklər 8. Ən vacib peşəkar keyfiyyətlər <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]</p>	2	2
4	<p>Mövzu: Mentorluq</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elm, biznes, karyera və s. üçün perspektiv yollar 2. Şəxsi narahat edən məsələlər ilə maraqlanmaq və onların məxfiliyini qorumaq 3. Məsələlərlə bağlı obyektiv rəy, irad və təkliflərini vermək 4. Həm uğursuzluq, həm də müvəffəqiyyətləri ilə bağlı təcrübələrini bölüşmək 5. Qərəzsiz dəstək olmağa çalışmaq 6. Davamlı motivasiya dəstəyi vermək 7. Davamlı inkişafı təmin etmək üçün əlaqə və şəbəkə ilə təmin etmək. <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]</p>	2	2
5	<p>Mövzu: İş həyatında vacib olan ofis proqramları</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MS Word, Excell biliyi. Praktiki işləmə, cədvəl, qrafik və s. tərtibi 2. MS Power Point biliyi. 3. Təqdimat bacarığı. Uğurlu təqdimat necə olur. 4. Vaxt anlayışı. Vaxtın idarə olunması. 5. Vaxtın idarə olunması üsulları və əhəmiyyəti 6. Təqdimatların hazırlanması zamanı resurslardan istifadə 	2	2

Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]		
Cəmi:	10	14

XI. Fənn üzrə tələblər:

Fənn üzrə tələb və tapşırıqlar aşağıdakılardır:

"Sərt bacarıqlar" fənnini öyrəndikdən sonra tələbələr tədris olunan sahə üzrə nəzəri və praktiki məsələlər ilə bağlı öz biliklərini artırmaqla yanaşı mövcud vəziyyətləri peşəkarcasına qiymətləndirməyi, nəticələri qabaqcadan görməyi, hansı bacarıqlardan harada istifadə etməyin səmərəli olduğunu öyrənəcəklər. Kursun tədrisi nəticəsində tələbələrin bu elmə marağı artacaq, onlar müasir proqram təminatlarından geniş istifadə etmək imkanları əldə etmiş olurlar.

Bilməlidirlər:

- təhsil aldıkları peşə sahəsi üzrə texniki bacarıqları biləcəklər
- kompüter, analitik təhlil, marketinq və mühasibatlığın həyata keçirilməsində informasiya ilə işləmə bacarıqları öyrənəcəklər
- büdcələşdirmə; layihənin idarə olunması; strateji planlaşdırma; multitasking rejimində işləmək; böyük həcmdə məlumatların işlənməsi bacarıqlarını öyrənəcəklər. Peşəkar səliş və sürətli yazmaq, danışıq üçün praktiki çalışmaları öyrənəcəklər
- MS Office proqram paketi üzrə biliklər və iş üçün gərəkli olan xüsusiyyətləri öyrənəcəklər
- ixtisas sahəsiylə bağlı nəzəri bilgiləri iş həyatında istifadə edə bilmə və idarə etmək üçün gərəkli olan modellərlə tanış olacaqlar

Bacarmalıdırlar:

- Texniki və ixtisas üzrə praktiki bacarıqlarını təkmilləşdirəcəklər;
- biliklərini təcrübədə tətbiq edə bilmə bacarığı yaranacaqdır
- ixtisası üzrə işləmək üçün gərəkli bacarıqların fərqiində olacaqlar
- Özlərini peşəkar təqdim etmə bacarıqlarını təkmilləşdirəcəklər
- Layihələrlə işləmə və peşəkar danışıq bacarığı əldə edəcəklər

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Öyrənilə bilən kompetensiyaları və ya əsas bacarıqları təkmilləşdirmək
- İşə uyğun olan texniki keyfiyyətlərin inkişaf etdirilməsi və rəqəmsal iqtisadiyyat sahəsində baza savadının verilməsi
- Rəhbərin (Liderin) strateji planlaşdırma məsələlərinə kreativ yanaşması və rolunu sistemli şəkildə öyrənilməsi
- Komanda işini müasir tələblər səviyyəsində öyrənmək və onlayn kommunikasiyalar barədə biliklərini zənginləşdirmək
- Analitik və tədqiqat məsələlərin həlli üçün müasir modellərdən istifadə bacarığına malik olmaq.
- Təşkilati davranış konsepsiyasını müəyyənləşdirmək və onun funksiyalarının effektiv icrasını reallaşdırmaq.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollokvium sualları:

1. Sərt bacarıq nədir
2. Sərt və yumşaq bacarıqların fərqi, əsas peşə bacarıqları

3. Lider sayağı idarəetmə bacarığı
4. Problem həll etmə və qərar vermə bacarığı
5. Texniki Bacarıqlar
6. Kompüter bacarıqları
7. Peşəkar ünsiyyət bacarıqları
8. CV-nin tərtibi qaydası
9. CV-də qeyd olunan sərt bacarıqlar
10. Təvsiyyə məktubu, rəyvermə, geridönüş bacarığı

XV. İmtahan sualları:

1. Sərt bacarıq nədir
2. Sərt və yumşaq bacarıqların fərqi, əsas peşə bacarıqları
3. Sərt bacarıqları inkişaf etdirmə səriştələri.
4. Lider sayağı idarəetmə bacarığı
5. Problem həll etmə və qərar vermə bacarığı
6. Texniki Bacarıqlar
7. Kompüter bacarıqları
8. Marketinq bacarıqları
9. Peşəkar ünsiyyət bacarıqları
10. Biznes və İdarəetmə Bacarıqları
11. CV-nin tərtibi qaydası
12. CV-də qeyd olunan sərt bacarıqlar
13. Təvsiyyə məktubu, rəyvermə, geridönüş bacarığı
14. Vəzifə təlimatları
15. İxtisas vakansiyası üzrə tələb edilən bacarıqlar
16. İdarəetmə bacarıqları
17. Ünsiyyət bacarığı və komandada işləmək bacarığı
18. İş məhsuldarlığını artırmaq üçün IT texnologiyalarından istifadə
19. Xarici dəyişikliklərə sürətli uyğunlaşma
20. Beynəlxalq standartlar üzrə biliklər
21. Şəxsi narahat edən məsələlər ilə maraqlanmaq və onların məxfiliyini qorumaq
22. Məsələlərlə bağlı obyektiv rəy, irad və təkliflərini vermək
23. Həm uğursuzluq, həm də müvəffəqiyyətləriylə bağlı təcrübələrini bölüşmək
24. Qərəzsiz dəstək olmağa çalışmaq
25. Davamlı motivasiya dəstəyi vermək
26. Davamlı inkişafı təmin etmək üçün əlaqə və şəbəkə ilə təmin etmək.
27. MS Word, Excell biliyi. Ppraktiki işləmə, cədvəl, qrafik və s. tərtibi
28. Təqdimat bacarığı. Uğurlu təqdimat necə olur.
29. Vaxt anlayışı. Vaxtın idarə olunması.
30. Təqdimatların hazırlanması zamanı resurslardan istifadə

"Sərt bacarıqlar" fənninin sillabusu 6004006 –Marketinq, 6004004 İqtisadiyyat ixtisasları üzrə tədris planı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasının 22 dekabr 2025 (protokol №4) tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur

Kafedra müdiri v.i.e:

Fənn müəllimi:

dos.G.T.Əliyeva

m. Ş.Ə.Babazadə